

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 29 май 2018 г.
(OR. en)

9291/18

RECH 224
TELECOM 150
IND 142
MI 392
COMPET 364
DATAPROTECT 102
ECOFIN 484
CYBER 113

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	29 май 2018 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9029/18 RECH 186 TELECOM 142 IND 136 MI 355 COMPET 318 DATAPROTECT 94 ECOFIN 428 CYBER 104
Относно:	Европейски облак за отворена наука (EOSC) — заключения на Съвета (приети на 29.5.2018 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Европейския облак за отворена наука (EOSC), приети от Съвета на неговото 3620-о заседание, проведено на 29 май 2018 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

относно Европейския облак за отворена наука (EOSC)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ПРИПОМНЯ:

- заключенията си от 27 май 2016 г. относно прехода към система на отворената наука¹, в които Комисията, държавите членки и заинтересованите страни бяха призовани да предприемат необходимите действия за превръщане на отворената наука в реалност и да се застъпват за необходимостта от съгласувани действия в съответните форуми на държавите членки и на ЕС, както и на многостранни и международни форуми;
 - резолюцията на Европейския парламент относно инициативата за Европейски облак, приета през февруари 2017 г., в която се изразява подкрепа за Европейския облак за отворена наука, а Комисията и държавите членки се призовават, в сътрудничество с други заинтересовани страни, да изготвят пътна карта, за да се определят възможно най-скоро ясни срокове за изпълнението на действията, предвидени за EOSC;
1. ОТЧИТА напредъка, постигнат по отношение на развитието на достъпа до европейски инфраструктури за данни от световна класа и услуги в облак след съобщението на Комисията от 19 април 2016 г., озаглавено „Европейска инициатива за компютърни услуги в облак – изграждане на конкурентоспособна икономика в Европа, основана на данни и знания“, и съобщението на Комисията от 10 май 2017 г. относно междинния преглед на изпълнението на стратегията за цифровия единен пазар, което потвърждава необходимостта от изработването на пътна карта за реализиране на Европейския облак за отворена наука;

¹ 9526/16

2. **ОТБЕЛЯЗВА** декларацията за Европейския облак за отворена наука от 26 октомври 2017 г., направена в резултат на срещата на върха за EOSC от 12 юни 2017 г., с която се цели да се извърши преглед на плановете за изпълнение в областите от EOSC, в които са нужни приоритетни действия, да се засили ангажираността и да се изгради консенсус, и **ПРИПОМНЯ**, че създаването на EOSC – един от най-съществените и ориентирани към научни изследвания процеси в ЕС днес, е обща отговорност на Европейската комисия и държавите членки, при което се отчитат участието и подкрепата на заинтересованите страни;
3. **ПОДЧЕРТАВА**, че при прилагането и по-нататъшното разработване на напредничави решения за ефективното предоставяне и използване на висококачествени научни данни, с ефективни дескриптори, леснота на достъпа, оперативна съвместимост и възможност за многократно използване, изцяло съобразени с принципите „FAIR“², и разработването и популяризирането на т.нар. „общи данни“ (Data Commons), следва да имат предвид вече установените практики от научноизследователските общности, изследователските инфраструктури на Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), електронните инфраструктури, както и други съответни национални инфраструктури;
4. **ИЗТЪКВА**, че по отношение на обмена на данни, трябва да се вземат предвид съответните търговски интереси, както и тези, отнасящи се до неприкосновеността на личния живот и сигурността, съгласно формулата „открити – доколкото е възможно, закрити – доколкото е необходимо“;
5. Във връзка с това **ПРИВЕТСТВА** работния документ на службите на Комисията относно пътната карта за реализиране на Европейския облак за отворена наука, с който се представя общ модел за EOSC и двуетапен подход за реализиране на EOSC; **ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ** планираната подкрепа за първия етап от въвеждането на Европейския облак за отворена наука посредством проекти, финансирани от Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации („Хоризонт 2020“) и **ИЗТЪКВА** значението на координирането на различните текущи и бъдещи проекти, финансирани от рамковите програми на ЕС за EOSC, включително транснационалните инициативи, които асоциират своите дейности към EOSC; **ПОДЧЕРТАВА**, че началото на втория етап ще зависи от оценката на първия етап, която Комисията и държавите членки ще направят, без да се засяга многогодишната финансова рамка за периода след 2020 г.;

² Лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими, за многократно употреба („FAIR“).

6. ОТЧИТА, че развитието на Европейския облак за отворена наука е свързаната с предлагането част от една по-широка политическа инициативата, целяща да се гарантира възможно най-открит достъп до научните резултати и рационализиране на практиките в областта на отворената наука в Европа; ИЗТЪКВА, че ефективността изисква да се действа едновременно и по отношение на търсенето – с организации, финансиращи научни изследвания, които да насърчават открития достъп, с мандати за управлението на данни и с принципите „FAIR“, както и чрез стимули и поощрения.
- НАСТОЙЧИВО ПРИКАНВА** Комисията и държавите членки да гарантират, че EOSC е насочена към потребителите среда, която в началото да служи най-вече на научноизследователската общност, като се основава на най-напредничавите ѝ практики, а впоследствие да се разшири допълнително до по-широката общност потребители, в т.ч. МСП, гражданите и публичните органи;
7. ОТЧИТА, че промяната на културата сред научните работници към откритост е предпоставка за успешното прилагане на Европейския облак за отворена наука и поради това следва да бъдат взети предвид настоящите дискусии за заслугите в кариерата на научните изследователи и начините за допълване с нови на сега съществуващите параметри;
8. ПРИЕМА, че за да бъде гъвкав и приспособим към променящите се нужди на заинтересованите страни, Европейският облак за отворена наука следва да се базира на общоевропейско обединение на инфраструктурите за данни; с оглед на реализирането на това обединение от национални и европейски инфраструктури за данни
- НАСЪРЧАВА** държавите членки да приканят своите съответни общности, например електронните инфраструктури, научноизследователските инфраструктури, организациите за финансиране на научните изследвания (RFO) и организациите за извършване на научноизследователска дейност (RPO), да се организират, така че да ги подготвят за свързване с Европейския облак за отворена наука, и **ПРИЗОВАВА** Комисията да използва оптимално текущите проекти, съществуващия експертен опит и познания чрез съществуващите инициативи като ESFRI, eIRG, GO FAIR и други;

9. СМЯТА, че като се има предвид отвореният характер на EOSC, неговото развитие следва да бъде приобщаващ и постепенен процес, и ПРЕПОРЪЧВА на Комисията и държавите членки да се уверят, че заинтересованите страни могат да участват на доброволна основа, като избират какви услуги или съвкупности от данни могат да споделят в зависимост от наличните средства и съгласно приложимите правила и разпоредби;
10. Във връзка с това ПРИКАНВА Комисията и държавите членки да проучат съвместно създаването на карта на националните научноизследователски инфраструктури и инициативи в държавите членки, които биха могли да бъдат обединени, за да се гарантира, че текущите структури, правомощия, функции и инициативи по отношение на управлението на научноизследователските данни са взети надлежно под внимание;
11. ПОДЧЕРТАВА, че ключовите фактори за успеха на Европейския облак за отворена наука са доброто управление и устойчивият бизнес модел, както и обучението на необходимия брой специалисти в областта на данните. ПОДКРЕПЯ двуетапния подход за управлението на EOSC, който дава възможност на всички държави членки и Комисията да направляват и контролират първоначалното разработване на Европейския облак за отворена наука по време на първия етап. През втория етап управлението на EOSC следва да се поеме основно от заинтересованите страни, като същевременно всички държави членки и Комисията запазят във висока степен своята направляваща роля. ПРЕПОРЪЧВА установяването на ефективна координация с ESFRI;
12. ПРИВЕТСТВА модела за EOSC, съставен от шест взаимно свързани направления за действия (структура, услуги, данни, достъп, правила, управление), и ПРИКАНВА Комисията и всички държави членки, като вземат предвид препоръките на Постоянната работна група на ERAC за отворена наука и иновации, да създадат рамка за управление, която да гарантира участието на заинтересованите страни от научноизследователската общност и ефективното участие на всички държави членки, и която да отговаря на следните принципи и критерии:
- а. Обединеност и оперативна съвместимост на съществуващите инфраструктури за данни при зачитане на механизмите за тяхното управление и финансиране;

- б. Ясни и ефективни взаимовръзки между различните органи, съставляващи рамката за управление на EOSC, и по-специално ясно определени роли на управителния и изпълнителния съвет, така че да се гарантира, че двата органа имат ясно определени задачи, като управителният съвет контролира осъществяването на управлението на EOSC;
- в. Обективни и прозрачни критерии за подбора и участието на представителите и заинтересованите страни от държавите членки и асоциираните държави, например големи общоевропейски научноизследователски инфраструктури, публични научноизследователски организации и университети, в изпълнителния съвет, работните групи/подгрупи и останалите съответни комитети;
- г. Всеобхватност и откритост на рамката за управление на EOSC, така че да се гарантира ефективна комуникация между изпълнителите³ и вземащите решения;
- д. Развитие на научен експертен опит за Европейския облак за отворена наука.
13. НАСЪРЧАВА Комисията да назначи в органите на EOSC високопрофесионални специалисти, които имат добри връзки с научната общност и с националните и международните инициативи, и да гарантира участието на всички заинтересовани страни, независимо от настоящото одобряване на Декларацията за Европейския облак за отворена наука;
14. ПРИКАНВА Комисията да положи всички усилия за създаване през 2018 г. на структурата за управление на EOSC в тясно сътрудничество с ERAC и без да се засяга качеството;
15. ПРИЗОВАВА Комисията да гарантира, че възможностите на EOSC се използват в максимална степен от всички държави членки, включително по-специално чрез неговия технически дизайн и специални мерки, например инвестиции в човешки капитал, в подкрепа на включването на техните инфраструктури в Европейския облак за отворена наука;

³ Присъствалите на срещата на върха за EOSC през юни 2017 г. и подписали Декларацията за EOSC се ангажираха да реализират визията за Европейски облак за отворена наука, като същевременно останат отворени за нови участници, желаещи да се включат в тази инициатива.

16. НАСТОЯВА за ефективно реализиране на EOSC и ПРИКАНВА Комисията да изготви подробна информация, в тясно сътрудничество с държавите членки, във връзка с бъдещото финансиране на EOSC и всички други бюджетни решения, произтичащи от въвеждането на Европейския облак за отворена наука; ИЗТЪКВА по-специално значението на развиването на устойчив бизнес модел и на избора на най-подходящото от правна гледна точка средство за втория етап от развитието;
17. ПОДЧЕРТАВА глобалния характер на управлението на научноизследователските данни, приветства продължаващите дискусии в контекста на международните форуми и ПРИЗОВАВА Комисията и държавите членки да координират позициите си на международната сцена.
-